

Alle unge skal med i fællesskabet

Styrket samarbejde mellem kommunale frontmedarbejdere og frivillige sociale og folkeoplysende foreninger for at give unge hjemløse en plads i fællesskabet

Alle har brug for et hjem. Hjem til Alle alliancen vil udrydde hjemløshed blandt unge og sikre at alle unge er en del af et positivt fællesskab. 2500 unge mellem 18-30 år har ikke noget hjem. Og 86 pct. af de mest socialt udsatte mellem 18-70 år føler sig i høj grad eller i nogen grad ensomme. Kun 17 pct. af dem deltager aktivt i grupper eller foreninger. Og deres relationer til venner og familie er svage (Fællesskabsmålingen 2017). Heriblandt finder vi også hjemløse unge. Nikolaj på 21 år er én af dem.

”Jeg har ikke en familie som jeg ser, jeg føler ikke, at jeg er en del af et eller andet. Nu går jeg på det der uddannelse to gange om ugen, og der ser jeg andre mennesker. Der får jeg andre indtryk, ser andre mennesker og hører andre historier, og det synes jeg er fedt. Men ud over det er der ikke noget. (...) Så længe det virker normalt, og man ikke skal rende rundt med en Hus Forbi kasket på. Og så længe det ikke er folk der er misbrugere eller helt ude og skide, så ville det klart tiltale mig, fordi jeg savner netop at have nogle at tale med, og se nogen på sin egen alder – det er hårdt ikke at gøre.”

- Nikolaj 21 år –hjemløs.

Nikolajs erfaringer er langt fra enestående. Der er et stort behov for at sikre at hjemløse unge bliver en del af fællesskaber, der kan give dem nye relationer og netværk. I interviews med hjemløse unge efterspørger de unge gennemgående netværk og nære relationer til enten venner eller familie. Vejen til at opbygge relationer kan gå gennem deltagelse i forskellige former for fællesskaber:

1. Fællesskab med andre unge, der har erfaringer med hjemløshed. Disse fællesskaber opleves som trygge og aftabuiserende, fordi de unge oplever sig som ligesindede. De knytter sig fx til aktivitets- og væresteder, herberg og i andre sociale tilbud målrettet hjemløse unge. Tilbuddene kan både være drevet af frivillige og af frontmedarbejdere.
2. ”Almindelige” ungdomsfællesskaber i fx kollegier, på uddannelser eller i folkeoplysende foreninger. Disse fællesskaber opleves af de unge som en større udfordring at indgå i – men er samtidig attraktive fordi de ikke associeres med hjemløsheden og fordi de unge deltager på lige fod med andre unge. Disse ungdomsfællesskaber giver desuden adgang til nye ressourcer i form af netværk og eventuelt bolig-, uddannelses- og jobmuligheder.

Bostøttemedarbejdere og sagsbehandlere har generelt fokus på at styrke de hjemløse unges netværk og deltagelse i fællesskaber. Men de unges netværk kan ikke styrkes af en bostøttemedarbejder alene. Her er civilsamfundet en nødvendig ressource. Civilsamfundet kan i høj grad tilbyde både fællesskaber, hvor erfaringerne som hjemløse er fællesnævneren – og fællesskaber, der giver adgang til nye netværk og relationer med andre unge udenfor hjemløsemiljøet. På strategisk og ledelsesmæssigt niveau er der stort fokus på samarbejdet på tværs af sektorer. Men det er Alliancens erfaring, at samarbejdet mellem civilsamfundsaktører og offentlige aktører på praksisniveau ofte er uforløst og svært. Især de unges vej ind i folkeoplysende foreninger opleves som en udfordring.

Hjem til Alle alliancen vil derfor med dette projekt at understøtte det lokale samarbejde mellem frontmedarbejdere og foreninger, så udsatte og hjemløse unge får en plads i fællesskabet.

Formål

Projektets overordnede formål er, at unge hjemløse på bedst mulig vis introduceres til lokale (forenings)fællesskaber. Derfor sigter projektet mod at udvikle metoder til at styrke et systematiseret samarbejde mellem kommunale frontmedarbejdere og frivillige i sociale såvel som folkeoplysende foreninger.

Samtidig skal projektet bidrage til, at inklusion i det forpligtende fællesskab gøres til en socialpolitisk dagsorden i kommunerne – sådan at bevidstheden om vigtigheden af de sociale fællesskaber styrkes som baggrund for medarbejdernes indsats.

På kort sigt skal projektet:

- Øge kendskabet til og viden om hjemløshed blandt unge og de udfordringer som unge i målgruppen står overfor i forhold til at indgå i foreningsfællesskaber.
- Etablere en fælles forståelse hos såvel de unge selv som hos frontmedarbejdere og frivillige af at de unges deltagelse i fællesskaber er afgørende for deres mentale trivsel og udviklingsmuligheder.
- Gøre hjemløse unges deltagelse i et forpligtende fællesskab til en fælles dagsorden på tværs af sektorer i kommunen.
- Etablere forpligtende relationer mellem frivillige foreninger og kommunale frontmedarbejdere. Dette indebærer også, at ledelsen involveres i arbejdet.

På længere sigt skal projektet:

- Opbygge et systematisk samarbejde mellem sociale foreninger, folkeoplysende foreninger og kommunen om at give unge hjemløse en plads i fællesskabet og sikre foreningstilbud, der matcher de unges ønsker og behov. Herunder øge kendskabet til hinanden på tværs af kommunale og frivillige aktører.
- Øge de kommunale medarbejders kendskab til det lokale frivillige foreningsliv og mulighederne for at inddrage disse i indsatsen for unge.
- Skabe kommunale arbejdsgrupper hvor samarbejdet med frivillige foreninger i kommunen prioriteres, systematiseres og kobles til arbejdsstrukturen i og på tværs af forvaltninger såvel som indgår i årlige mål- og handleplaner.
- Udvikle et inkluderende værtskab i de lokale foreninger som tager højde for social mangfoldighed, således at de i større grad kan modtage og inkludere unge fra målgruppen.
- Øge rummeligheden i det lokale foreningsliv og dermed skabe mulighed for større social sammenhængskraft i lokalsamfundet.

Målgruppe

Projektets slutbrugere er unge mellem 18-30 år, som er tilknyttet bostøttemedarbejdere i kommunen. Heriblandt vil være hjemløse unge eller tidligere hjemløse unge samt unge med psykosociale udfordringer. Målgruppen for projektets konkrete aktiviteter vil dog være bostøttemedarbejdere og deres ledelse samt lokale frivillige sociale og folkeoplysende foreninger, der vil være med til at få unge godt ind i et forpligtende fællesskab.

Aktiviteter

Konkrete arbejdsgange og samarbejdsmodeller i projektet vil blive udviklet gennem involverende og samskabende aktiviteter og processer med lokale frivillige, kommunalt ansatte og unge hjemløse. Projektet tager udgangspunkt i følgende bærende aktiviteter.

Fase 1: Afdækning

- En kvalitativ undersøgelse, der skal kortlægge unge hjemløses ønsker til fællesskabet og sikre større effekt og forankringspotentiale af indsatsen. Undersøgelsen skal desuden bidrage med brugerfortællinger som skal virke mobiliserende ift. det lokale engagement og ejerskab.
- En kortlægning af det frivillige landskab i de deltagende kommuner. Kortlægningen skal gøre det nemmere og mere tilgængeligt for kommunale frontmedarbejdere at samarbejde med frivillige i kommunen. Kortlægningen vil udmønte sig i en oversigt over 'fællesskabs-muligheder' og foreninger, som løbende opdateres.

Fase 2: Lokal mobilisering

- Et foreningsspor: Lokale sociale- og folkeoplysende foreninger mobiliseres og rustes til at modtage og skabe plads til unge hjemløse. Dermed sikres, at projektets udgangspunkt ligger i foreninger som kan og vil indgå i projektet. De indsamlede brugerfortællinger skal medvirke til at give foreningerne et indtryk af de behov og udfordringer som målgruppen har og hvordan de som foreninger kan hjælpe de unge ind i et forpligtende fællesskab. Herfra skal det konkrete samspil med kommunens frontmedarbejdere styrkes og endeligt skal den enkelte unge kunne modtages i foreningerne og blive en del af fællesskabet.
- Et kommunespor, hvor kommunalt ansatte frontmedarbejdere og ledere udvikler egne interne arbejdsgange til at styrke samspillet med foreninger og civilsamfundets betydning. Forløbet vil arbejde med følgende temaer. 1) Viden om den lokale frivillige verden. Dette spor tager afsæt i den lokale kortlægning af det frivillige landskab. 2) Facilitering af frivilligheden og samarbejdet med frivillige i kommunen.

Fase 3: Lokale samarbejdsmodeller

- Et fælles spor for kommunalt ansatte og frivillige. Der arbejdes med at udvikle fælles lokale modeller for, hvordan kommunale frontmedarbejdere og frivillige fremover samarbejder om at få alle hjemløse unge med i et forpligtende fællesskab: Hvordan sikres systematisk kendskab, følgeskab og værtsskab på den unges vej ind i foreningsfællesskabet? Og hvordan rustes foreningsfællesskaberne til at tage imod og rumme hjemløse unge.

Organisering

Hjem til Alle Alliancen er projektejer. Hjem til alle Alliancen består af 14 organisationer som står sammen om at udrydde hjemløshed blandt unge i Danmark. Alliancen som blev grundlagt i 2016. Alliancen arbejder kontinuerligt med at skabe alliancer mellem myndigheder, virksomheder, civilsamfund og investorer, som netop kan levere nye bolig- og socialløsninger til de unge hjemløse.

Center for Frivilligt Socialt Arbejde vil varetage den overordnede projektledelse. Center for Frivilligt Socialt Arbejde er landsdækkende udviklings-, kompetence- og videnscenter om frivillighed på velfærdsområdet i Danmark. Center for Frivilligt Socialt Arbejde styrker og udvikler frivilligheden, det aktive medborgerskab og civilsamfundet - og bygger bro mellem viden og praksis på tværs af den frivillige sektor på det sociale område.

2-3 kommuner forventes at indgå i projektet. Kommunerne forventes at udpege en tovholder, hvor projektet forankres lokalt.

Tidsperspektiv

Projektet gennemføres over to år.